

ROKONSÁG TÉLI ÁGON

(GOMBROWICZ-SZEMINÁRIUM)

Regény, II.

BRASNYÓ ISTVÁN

– Nohát, Jól van – csak ennyit tudtam megállapítani húsz-egynéhány vagy mit tudom én, mennyi év, mindenesetre Tetemesebb Idő után. Pedig ekkortájt már Dúlt bennem a Karikírozási hajlam, a szándéka valami Ilyennek, hogy végül is: Csúfot űzni! Ez ugyanis csak afféle viszonzás lett volna, Üdvözet, miképpen ha a nyerítésnek épp nekifeszülni készülő fülének helyébe egy-egy lebernyeges és még sersistergő Tükörtojást ütök, hadd Hegyezze kedvére: ej, Bolond, és Ostoba, és Korlátolt Gyermekek, ami a lelkem mélyén voltam, inkább Kalandor, de az is csupán Gondolatban, hiszen a cselekvés nem az én pártomon állt, hanem jobbára Ellenem, mint Fantázialény ellen irányult, ha tettem valamit, ha nem, egyszóval ez volt a szabály. Vagyis a tekintélyt parancsoló Cselekvés elindul felém, hogy jobb Belátásra bírjon, Móresre tanítson, illetve még csak nem is tudtam kiigazodni Módszereinek összességében, mivel az Odafönről induló cselekvés legkisebb Moccanására nyomban nekiláttam Fantáziával torlaszolni el magamat, mintha nem is lennék jelen, hanem csak a Mérhetetlen Fantázia, amivel meg a Cselekvés, az épp időszerű gyakorlat úgysem tud mit kezdeni, ennek a Kódolásában képzelenség, hogy elkapjon vagy megidézzen, kikérdezzen, mert történetesen mint Mit idéz meg, és pontosan Miről kérdez ki? Ennek a Nyers világnak aligha ért el addig a Képzelőereje, hogy akár egyetlenegy egyenes kérdést szegezhetett volna annak a Fantazmagóriának, amely különben is csak Csigaház volt – de ha egyszer az volt a Magasabb vélemény, hogy ott lakom . . . Én meg nem ott Laktam, én a magam által kialakított Fantáziavilágban laktam, ám az is lehetséges, hogy csak most, Utólag képzelem úgy, miszerint Ott tartózkodom. A Dolgok Menetének szempontjából ez a jövőt illetően is teljesen mindegy, mindegy lesz, tör-

ténetesen nincs semmi Jelentősége sem, csak annyit tudok, hogy valamivel nekem is védekezniem kell, Akárki vagyok is. Miközben ezt feszegetem, arra az időre is Menedékre van szükségem . . . Valamiféle Megtestesülésre – azaz nagyon is jól meg voltam én Testesülve, mert különben miért lett volna az Akarat, hogy a Farkincámra kell lépni?

– Nem vagyok én itt tinektek Semmi sem – hozakodhatnak elő akár ezzel is, meg akármmivel, meg akárminek a Fordítottjával, ez sem változtatna sokat – ez az, amit nekem majd ki kell állnom, akárhogy is nem Fülük hozzá a fogam, mert, nézzük csak, mihez is Fülük vagy Fülne netán, úgy általában.

Érzem, ugye, Érzem a nagy kivetettséget, és hogy ez valami Üzletszerű, ennek Késpénzben Kifejezhető értéke van, csak hogy én ennek sohasem fogok a közelébe – még a Közelébe sem – jutni, én csak úgy vagyok, Bizonyítékképpen, hogy, igenis, szükség van erre az Egészre, hogy itt vagyok például én is, meg vannak még Mások is, és mindez Azért van, hogy mi itt Lehessünk; pedig Egyáltalán nem azért van, hanem sokkalta inkább azért, hogy e Helyre Tömörítve könnyebb, sőt egyenesen Gyerekjáték legyen szemmel tartani az eszmék adását-vevését, úgynevezett Áramlását, Cseréjét, miegyebet. Azonban mégsem folyik itt valami riktó üzletelés az eszmékkal, még azzal az eggyel sem, azzal az örökké várandóssal, amely képtelen Megelleni, de akként ülik körül, mintha bármely Pillanatban megellene, ott, az orruk előtt, s hogy aki épp Elleti, teljes fényben ragogjon föl, erre várnak, ehhez van időzítve a munkanapjuk, ehhez igazodnak az élceikben, odagyűlvén a pillanatonnyilag érvényes, illetve megbízatását töltő Nagy Eszmei Ellető köré – és aztán aznap sem semmi, miként már évtizedek óta, lassanként eltelik a nap, anélkül, hogy valami újdonság összejönne: nem jön össze semmi sem. Ám mivel nem vagyok érdekelve benne, inkább másfelé Pillogatok, mint valami Néven is alig Nevezhető szoknyapecér, avagy ki nem szeretne a szíve szerint Szoknyapecér is lenni: áldásos Elfoglaltság, ezenkívül a nők is annyi mindent meg tudnak mutatni Magukból! A pecér meg csak ámul-bámul, vagy úgy tesz, mintha valami közömbös Dologgal foglalatalkodna. Ezzel akárkinek megnyerheti a Tetszését, ha például nincs annyira oda az adott Jelenet középpontjában zajló, eszmében kifejezett elletésért.

Olykor-olykor ugyan Óhatatlanul van egy pillanat, amikor mégiscsak föltornyosul Elöttem, mint Adott Egyed előtt, hogy valójában a Társadalmi Szükségyszerűség diktálja-e az adott helyen való jelenléteimet, vagy ez csupán valami félreértés, amely nem Máris, hanem kezdettől fogva magyarázatra szorulna, csak éppen nincsen, aki megmagyarázza, sem

nekem, sem más viszonylatban, hogy mi is most itt a helyzet – én csupán ösztönösen Tapogatózom, mint aki csukott szemmel ír, méghozzá úgy gondolja, hogy papírra, aminek még nyoma is marad. Úgyhogy egész idő alatt ez a neveléses Vakírás folyik itt részemről, de hogy ebből most ki mennyit vagy éppen mit tud elolvasni?

Hogy elsősorban is Gyenge meg Halavány, azután meg Katolikus meg Barokk – leginkább ez a Katolikus jelző nyeri meg és köti le a Figyelmet, amíg csak rá nem jövök, hogy én még a Hiszekegyet sem tudom elmondani, és erre másutt is épp idejében Rájöhetnek – Isten meg úgyis tudta, kezdetektől fogva: épp Isten nem akarhatta, hogy valamelyest megjegyzzem a Hiszekegyet, és a többi imának is csak arra a régies, démodé – ómódi – nyelvi változatára emlékszem, mint mindenki, akinek Gyermekkora még a középkorra esik, amikor még latin nyelven lehetett hinni, a latin nyelv volt a vallás, és ennek a latinnak az elvesztésével épp a középkori magyarságunk egyik felét veszítettük el: vacogjunk csak, valaminek a felébe takarózva!

Mert nem állítható, hogy nincs hideg idő, és Kórolyék épp Csantavérre utaztak, ahová nem mondhatni, hogy kifejezetten tudom az utat, tudatomban nemigen van fölvázolva róla semmi, csak a megfejthetetlen név: Csontafejér, ez is olyképpen értelmezendő, mint lovagkori katonatemető – lovagok teteme százsámra, sövény közé hányva halomba, s közben évek, évtizedek múlnak, végül ami marad, az ez a Név. Egykori hollórajok, sok vad s madár gyomra . . .

Onnan különben sem igen vagy csak részben követhető figyelemmel a Jelenlegi eszmei világ Teremtése, az ember tehát mégiscsak szívesebben tartózkodik a teremtés Gózában, ott, ahol a legelviselhetlenebb a Sűrűség, a Leggyűlékonyabb a levegő, szakadatlanul tart a Robbanásveszély, vagyis ez így lett beállítva, hogy ott Történik valami, miként az ókori Rómában is történt mindig valami a Forumon, bár végül is a capitoliumi libák mentettek meg mindent. Tehát aki fontosnak szeretné magát tudni, az először is legyen capitoliumi liba, aki messziről fölismeri a Veszélyt, állítólag tartamban gondolkodik és állítólagos történelemben lát, pedig legfőljebb egy Vaksi fráter, aki egy másik vaksi Fráterrel dugja össze a fejét, s ezzel immár a végére is jutottunk: ez nem lelemény, ez intellektuális pujgatás, ez az Önérzet meghiúsulása, mert ezek is Elleni készülnek – nincs olyan, hogy én majd szóba elegyedek velük, és Megkérdem, miszerint Hányadán is állunk?

Válasz nemigen létezik, legfőljebb valami olyan hangon, mintha papírt Gyűrnének, tehát Kitérő: ezen a helyen senki sem szeret Válaszolni, kérdezni pedig egyáltalán nem Szokás, itt legfőljebb csak Felvetés léte-

zik, ahogy Vízi hullát vet föl a víz, valahonnan a Mélyből, ez esetben a Mélytudatból, mert bezzeg a mélytudatban is az van, amit a Látszat mutat, egyszóval a látszat valósabb a Valóságnál is, én meg eközben holmi Kórolyékkal vakítom el azt a derengő képet, amit a behavazott Csontafejér mutat, áraszt, talpig csontafejéremben, mint egy nyúl- vagy őz-, vagy csak közönséges körvadászhat hajnalán: a Téli Vadászatok itt, errefelé, egészen pontosan Európa-szerre mindig nagy-nagy Becsben álltak, Megörökítették, a bécsi Kunsthistorisches Museumban látható például Pieter Brueghel Téli vadászhat című festménye, 1565-ből, meggörbített hátú és behúzott Farkú agarak falkájával, habár a Zsákmány igencsak szerény – a már emlegetett Regényidő szerinte egy közép-kelet-európai átlagos kommunista ország elnökének a puskája ennek az ezerszeresét is képes volt lelőni egyetlen Vadászaton, vagy akár a Többezerszeresét is, kilométernyi filmszalagot igényelt csak a sorba, végül pedig már halomba hányt állattetemek bemutatása, hogy mily Dús volt az Elnöki Aratás, s Jaj volt a foglyoknak, Balfácánoknak, nyulaknak, őzeknek, illetve Mindannak, ami a légtben Szárnyal, vagy a földön Csúsz és Mász . . .

Mindezt Főlelegetve, olybá tűnik, mintha én nem Vonzódtam volna a korhoz, amelyben Elhelyeztettem, amelyben elszállásoltam magamat, mint afféle Képzletbeli Lény, pedig Akkortájt még hiányzott belőlem a mindenben Áthatoló és mindent Behálózó fantázia, inkább festett úgy a dolog, hogy a Fantáziátlanság páncélszobájában tartottak, ott Tartalékolnak, bizonyára valami Másra, semmint én személy szerint Szerettem vagy Kívántam volna, innen csatangoltam el, Folytam szét minden irányba, ám ezek a szellemi Elszököséseim szinte mindahányszor úgy végződtek, hogy Mődfellett kompromittáltam magamat, nem tartottam sem az elvárt Mértéket, sem a Kellő távolságot, csoda, hogy a világ türme eszmei Garázdaságom, amely általában akként kezdődött, hogy Szó Szót követett, s bizonyos Megállapítások határozottan megkérdőjeleztek, míg ezzel szemben másikkal Favorizáltak, miközben némely arra Kijelölt egyén képességei a részemről Kétségbevonattak, mert határozottan átlagosnak, sőt átlag alattinak találtam megnyilvánulásaikat – és én most, az adott Regényidőt ily tetemesen meghaladott pillanatban lássak neki Bizonygatni, miszerint igazam volt? A Fantázialény különben is elveszik a korrallal, amelyben Kialakult, vagy amely épp erre a célra Választotta ki magából, mindegy, milyen úton-módon, megsejtve benne valami Negatívumot. És mostanra mily kapós lett ez a Negatívum, mily sokan Hivatkoznak rá, hogy Viselték, mintha máris olyan idő közelegne, amikor majd valamilyen tolóablaknál egyszeriben Beváltható lesz akár-mire.

Azok meg, Kórolyék, ez idő tájt vagy ez idő alatt, messze, Csontafejéren, Isten bizony, készültek a vadászatra, a hasukban alapozásként már benne volt a pálinka, agyukra jószerével hajnali bácskai kódok ereszkedtek, közben töltényöveket kapcsoltak, fegyverzávarzatokat csattogtattak, azután üveges szemmel egymásra meredtek, és a következő megálapítást tették:

– Megyünk. – Ám egy tapodtat sem mozdultak volna, még mindig, és egyre inkább, hiányzott közülük valaki, hiányoltak valamit, mit tudni, mi ütött beléjük, vagy ekkorra már jól be is rúgtak, mielőtt egyetlen lépést tettek volna a csikorgó, csonttá fagyott, csontafejéri összetaposott fehér havon; azért mégiscsak létezett némi fegyelem, mert nem kezdtek el egymásra lövöldözni, sőt még csak lövöldözni sem, inkább az éles levegőt szaglásták, mintha nem is Vadászok, hanem inkább Vadak lennének.

És akkor a helybéli Lovasok közül is kivonult Egy-Kettő, nagy Zabla-csörgetéssel, majd érkezett még Kettő-Három, egészen Szépen összejöttek, ezek inkább Boros hangulatban, hurcolva, vonszolva magukkal a lovak perzsel pataszagát, pedig ekkorra már mily mértékben kihülhetett a Kovácsműhelyben a Kovácsüllő, és a Kovácsfűtató is mily hideget Fűtathattott, csak a Lópatkók feküdtek meg hiánytalanul a Lópatákon: ez anyagi világ volt, Eszmén fölül álló, Lovasok és Vadászok, mintha valami középkori festmény sarkába csapták volna őket, csak épp Agarak nem voltak, az Agarak hiányoztak, Vizsla volt csak, összevissza egy, és annak is épp ekkor jutott eszébe Könnyíteni magán, mintha valami Tornagyakorlatot mutatna be, mereszkedett a két Mellső lábán. Azonban már ez is jelentett valamit, hogy eddig eljutottak a Vadászokban, vagy Legalább a Régi Vadászatok földidézésében, hogy egyáltalán ily szépen Összegyűltek, ügyet sem vetve a Fagyra meg a hideg Tombolására; valamit nyilvánvalóan ki szerettek volna Fejezni ezzel, talán még Léket is szándékoztak volna ütni vele ennek a napnak a fehér és vakító Síkján: valami Dzsentróid háborodottság, ugye, és hogy én – már az elmondás által is – netán errefelé Tendálnék; de ha egyszer ott sem vagyok, én egészen kicsiny Helyen vagyok csak jelen, kis papírra Firkantott névvel, s azzal is, mit lehessen tudni, kinek mi a Szándéka. Én így tehát egy vitatható Fehérségű papírdarabra írva kimaradok a csontafejéri jelenetből, bár Gondolatban lehet, hogy megfordulok Kóroly bikaborjúhoz illő Fejében; valahányszor a Minótauroszt jut róla eszembe: a Telt Ház labirintusába tévedt Minótauroszt, azonban közelről sem úgy, mintha a Helyzet ura válhatna belőle. Ugyanis senki sem szándékozza Megölni, mert mintha Ariadné fonálával összekötözött kézzel-lábbal született volna, tehát milyen Indulat szorulhatott volna bele? A Lelkébe. A testébe.

Semmilyen. Semmiféle. És elsősorban nem is az ő Indulatairól van itt szó, hanem Merőben másokéről. Kórolyt itt hosszú időn át nem jegyezték, és Mostanra megértem azt az időt, amikor ismét nem Jegyzik, mintha nem is Élne. Errefelé megesik az ilyesmi az emberekkel, egyszerre mintha elsikkadnának, örökre Fialatok maradnak; pedig, ha jól Emlékszem, nemrégiben még kis Kutyát tartott: Vajh ki gondolhatja? Nem arra a Tornamutatványt végző csontafejéri vizslára gondolok a vidéki fagyos hajnalban, hanem egy Dúlt szőrzetű vakarékra, amely mintha kívül viselte volna a Lelkületét, úgyhogy ennyit a Lelkületről. Természetesen Kóroly lelkületéről.

Ámbátor milyen Lelkülete is lett volna, amikor öt vagy hét vagy kilenc éven át szakadatlanul Állást keresett, mialatt az Állásban Levők mint valami magaslesről figyelték, ugyan mire Jut – mert bizony nemigen Jutott Előbbre, leginkább az Eszmeileg vagy ideológiailag Gyanús Társasága miatt, hogy olyasféle kétes Egyénekkel látták végül is nap mint nap Mulatózni, mint például Bésszarion vagy a Bésszariont ez idő tájt Rendületlenül nyomon követők valamelyike vagy teljes Siserehada, s ez Hatalmi szempontból aligha volt, sőt egyáltalán nem Volt valami bizalomgerjesztő Gyülekezet – ezek úgy festettek, miként egy tüntető horda, amely csupán arra vár, hogy inogni kezdjen a Táblás Ház talaja, akkor ezek a bennredekők közé fognak Csapni, mert mindegyik Eszmei Kufárnak épp elég lehetett már ekkorra a Számláján, de legfőképpen a Rovásán, mert ezek mind egy Szálig Kártékonykodásból tartották fönn magukat, miközben a Kártékonytársadalmilag mind Bésszarion meg a vele valami módon Kapcsolatban állók nyakába szerették volna Varnni, illetve Varrták is, és hát Kóroly is ezek közé tartozott, a szemmel Láttam, és ha megkérdezik, miszerint oda Tartozik-E, magam sem mondhattam volna mást azonkívül, mint hogy – Igen, Oda. De ezek az én Küszöbömet is gyakorta átlépi, úgyhogy én nem fogok semmi Rosszat sem mondani róluk. Én rokonszenvennel viszonyulok az Elszántságuk iránt, ezt mondtam volna.

Legelőbb is Azzal szerették volna roppantul pofára ejteni Őket, miszerint Szer- és Módfeltt Magyarok, pedig nem is voltak azok, Inkább Sajnálatosan járatlanok voltak a magyarság dolgában, történelmében, eszméiben, mert európai internacionalizmust Lovagoltak meg, s ezt talán Különbül tették még a csontafejéri Téli Lovasoknál is, volt bennük valami úri Tartás, több, mint akár Száz púpos Kapcabetyárban. Európát azért mégis előbb találták fel néhány frissen Megkölykezett, Európa szellemi kényszerpályájára szorult, ravaszdi politikusnál; egy, szavakból épített és gondosan megfestett szellemi Európájuk mindigtól is volt, mi-

ként számomra mint Fantázialénynek ott volt a magam Fantáziavilága vagy Fantazmagóriája – én mint kikényszerített Negatívum, ám ők mint teljes értékű Pozitívum, immár a régi háború utáni Elsőszülöttség jogán. Ezen túlmenően szinte nem is volt velük Ügyem, említésre méltó. (Talán néhány pohár Ital, biztosítani a Folytonosságot: de hát a kocsmá az mégiscsak Kocsmá, afféle szocialista szellemi Bordély, nyilvános Hely.)

Hanem ezek a Dolgok mind-mind annyira az életünk előzményei közé tartoznak, hogy szinte kár Rájuk kitérni, vagyis bajnak baj mindenik sánta mondat, miként a Jelesb szerzők közül Aknamezei mondaná. A Folyamatosság pedig mindegyre tart, tekintve, hogy afféle időbeni Mindenevő. A tényekből minden Belefér, a szellemi iszákja meg itt különben is Lapos marad. A bölcseletet itt mindenkor a népbiztosi Poszt ellette, úgyhogy mára Annyit is ér.

Beszédbe elegendni Kórolyal különben is Nehézkos dolog lett volna, különösen Párbeszédbe, tekintve, hogy mindig, mindenkor és mindenhol Hallgatott, mint akit épp most Öntöttek nyakon. Bizonyára volt vagy kellett volna hogy legyen Valamiféle elképzelése, ám ezt nem Szívesen, vagyis egyáltalán sehogyan Sem kötötte senkinek sem az Orrára, sem a Farkára, pusztán eltölteni lehetett vele bizonyos Időt, békésen Állodgálva akár az utcasarkon, vagy asztalnál Üldögélve a Táblás Ház Közegében – hihetetlen, hogy még erről sem volt semmiféle Véleménnyel sem, pedig itt a Vélemény magától jött, szinte Elemi erővel Tört föl, ám rá nézve e Spontaneitásnak csupán következménye Lett, amit évekig Búbaj nélkül túrt. Rajta volt a Hatalom Kezének minden súlya, vagy mondjuk inkább Légies és Dermesztő érintésnek, tekintve, hogy egy csontafejéri téli Hajnalban vagyunk, egy Valamirevalónak tűnő vadászatot Megelőzően, amelyről egyelőre – Jó előre – aligha lehet tudni, hogy majd mi Sül ki belőle, a határt a természet letarolta, egy reccsenéssel az utolsó nádszálat is kettétörte a rárakódott hó, innentől aztán már Tabularasa, ezért kell beírni legalább dülöngélő és támolygó nyomokkal vagy az ég pereméig vezető Lónyomokkal: ez a Tájkép előnye az Enteriőrrel szemben, a háttér Óseredetisége, a kitérülő Kilátás.

Kóroly korántsem fog itt Szónoklatot intézni a vadásztársasághoz, sem Dalt zengeni, Vadászdulót, nem szokása ilyesmire hangolódni, magas és leptoszom vokációval, amelynek csupán egy-egy öblös gargarizálás ad hangsúlyt: afféle vidéki Félnótát rögtönözve vágni neki a sarkvidéki sívatagnak – hát azért itt talán Még nem tartunk . . . Csupán a Táblás Ház anomáliáit érkeztünk ide Feledni.

– Érkezett a fene. Feledni a fenét – állítja Kóroly, megtermett savanyú Uborkával a kezében, amelybe épp Beleharapni készül. Az Uborka

azonban Kesztyűs kezében megfagyott, Kemény. Harsog a foga alatt, és csudára Hűt. Az egész égővre különben is egy hatalmas Jégcsap lóg le az égből, valamin kétségtelenül függeszkedik, de szilárd, nem Ing és nem Leng, mint afféle Foucault-inga, a jégcsap Hegye Dárdaként fűrődik a hóba, ha, tegyük fel, akadna ekkora dárda, nem Számítva ezt az egyet, amely végtére Mégis akadt, Jégcsapból. Nyilvánvalóan ebben van az egész csontafejéri Vadászati Turpisság, ebben a Független jégcsapban, amelyet már Mióta keresnek!

Ez a magasban valami Szent Terebély, angyali megfagyott Tőgy, visongató Nullfok, amelyből valami adódott, és az éppen Itt, Ezen a Helyen kezdődik, innen veszi kezdetét, ami egyúttal Nullpont is. Könnyen megeshet azonban, hogy Ebből még sajátságos Eszmei Kérdés is kerekedik majd, ha híre megy, vagy ha kitart a hideg idő. (és nem olvad el), tehát nem árt ideológiai szempontból máris készülni, Megfelelő embert keresni, aki az egészért tartja majd a Hátát az illetékes Orgánumok előtt. Ha községi szinten sikerülne elintézni a dolgot, nehogy véletlenül a tartományi szervek Elé kerüljön . . . És végül napirendre tűzze a pártbizottság – nos, ez lenne az igazi Katasztrófa!

Mire Lyukadhat ki egy ártatlan és Részesgedéssel induló, Dermesztő vadászat, még mielőtt egyetlen töltenyt is sikerült volna eldurrantani! – ebből akár egy al-dunai hajótörés is megszövegeződhetne, egy olyasforma hajóé, melynek e sík vidék a tatja, a parancsnoki Hídját viszont valahová a Táblás Háza kellene képzelni, ahol valami Nagy Kommunista rendszeresen Feji a hajókötelet. Azért ekkora Kalózkodás még Sohasem folyt itt, ilyen kiváló érzékkel Irányított, szellemi megalapozottságát tekintve egészen Tompa Veretű, állítólag Népi, ami e hatalom természetéből ered: népfiai népbiztossága. Különben is a sűrű, fagyos ködöt szuszogó Égboltozatról alányúló jégcsap zafírja az, ami e köntörfalazás tárgyát képezi, akár a tájfun tapogatója, szeme: Kóroly állítólag meg is Érintette, és mozgott, recsegett, akár a lejárt Fonográf tüje, csak ez akkora fonográf volt, mint egy Elnöki Szózat, lehetséges, hogy éppen az elnöki szózat Méregfoga, ez illett volna ugyanis a Vadászathoz, mielőtt az az egy szem vizsla, lábát fölemelve, kutya módra megjelölte volna.

– Hej, az anyád! – kiáltozni kezdtek erre a vadászok, és megmarkolva a puskacsövet kergették a kutyát, talán hogy lesújtsanak rá a Puskaaggal.

A kutya Bezzeg szűkölve menekült, azok meg futottak Utána, Kórolynak azonban esze ágában sem volt Futni: Istenem, nem is volt fegyvere, mintha csupán Hajtónak vették volna maguk közé, és Töltényöve sem

volt, sőt még saját pálinkásbutykosa sem, egyáltalán, itt ébredt rá arra, hogy ebből a világból Semmi sem az övé, nem lett az, miközben a többiek oly kiváló módon Fölszerelkeztek. Így lett pusztán Tanú, mivel a tanú sohasem vesz részt a Cselekményben, a tanú véglegesen Mellékszereplő marad.

Kórolyban netán fölmerülhetett volna az is, hogy Ez, e fagyos függeszkeedés a Világ vagy a Föld Tengelye, ám nem merült föl benne semmi ilyen, főként miután a többiek úgy Szertefutottak, maga pedig egészen természetes, Vegytiszta állapotában egyedül maradt, egyetlen gondolat vagy Elképzelés nélkül, Köd, ez ereszkedett csak alá a Tengely gyökeréről, elfedve mindent, hóbéli kutyanyomot, patanyomot; ott, a szeme előtt folyt a nagy Természeti álcázás, a távlatbéli kilátástalanság Véglegesítése adott szinten, s ezzel kapcsolatban kapott lábra a riadalom, hogy csak ki ne Tudódjon! Még az is szinte Hihetőnek tűnt, hogy Őrség fogja lerekeszteni a környéket, mint afféle zárómondata a természeti jelenségnek, Függélyes Fagynak, ha egyáltalán megtalálták vagy megjegyezték volna a Pontos Helyét. Ám ez is elkeveredett a fejekben a többi eszme között, mintha Meggyulladt volna bennük az addig fogyasztott, de még az ezután fogyasztandó pálinka is, és most ennek a lángjánál Melegednének.

Egyszóval ez is még Idejében kudarcba fűlt; mivel annyi minden más is Történhetett volna, miért épp ennek kellett Történnie – vélekedhetett volna Kóroly, épp olyan Minőségben, mintha a Táblás Ház valamely hosszú folyosóján Sápadozna, közeledve a Lengőajtó felé, bár Kórolytól épp oly távol állt a vélekedés, mint amilyen messze volt ide a Táblás Ház és minden Folyosója meg mindegyik lengőajtaja; inkább még egy Fagyos és gyöngye egyenáramként savanyú uborkát szeretett volna, habár kétséges volt, hogy e helyen és épp most netalán hozzá is Juthatna. Ez az egész Természeti Tünetemény csak mellékesen történt a számára, nem is vele, hanem valahol körülé. Történés vagy esemény nem hozhatta Zavarba, ahhoz túlságosan is hosszú ideig várakozott. Úgyhogy mit akarhatnánk egy Fatuskótól? Számáljuk meg inkább az Évgűrűit! Ennyi belőle az érthető, a többiből viszont még ki lehetne hozni egy agyas-fejes Emlékművet.

A dugába Dőlt vadászat eseményeit utóbb Bésszarion hosszan magasztalta, mintha csak vele esett volna meg. Utána pedig engem Figyelmeztetett Valamire, nagyon is Csattanós dologra.

Azért nem Ártott magunkat egy pillanatra elképzelni abban a Havas Sivatagban: ők súlyos Bakancsban, én meg vékony talpú, keskeny Fejú csizmában, hogy majd lefagy benne a Lábam – nekem aztán nem volt (lett volna) érdemes ide Fáradnom, mert lőttem én már Vadászfegyverből Őtöt is egymás után, anélkül, hogy egy üres palackot képes lettem

volna Eltalálni, avagy Más alkalommal Kettőt egy gerlére, és az még csak föl sem Rebbent, nekem meg csak a fülem csengett hosszan. De hogy egyetlen Puskaövés nélkül ácsorogjak a hidegben a hihetetlenül Fagyos talajon, ezt semmiképpen sem Gyűjtogatta a fantáziám, amelynek a Közegében vagy amelyet oly Kíméletlenül Laktam, sokkalta inkább Oltogatta: hogy mi, mint három Egy-Testvér, pedig csupán az Időnkét jártunk össze olykor Elütni, mind-mind Mellékszereplők, és hogy váratlanul valaminek a Közepébe pottyánhatunk, mint Együttható, ez azért elviselhetetlenül sok lett volna közülünk kinek-kinek a számára, úgy-hogy a legtanácsosabb volt leállítani minden Képzeltést, függetlenül egymástól, eltépni az összegubancolódtott téli látomásunk Jégvirág-kacsait, vagyis: Ugyan minek erről beszélünk!

– Ugyan minek! – vágta rá Bésszarion, és – Ugyan minek! – vágta rá nyomban Kóroly is, habár az egészben ő volt az egyetlen igazi Szereplő.

És akkor indultunk szerte, mint akik befejezték, igaz, Sete-sután, de azért Véget ért a jelenetük, mintha csak a Táblás Házban játszódtott volna le, de nem Ott játszódtott, mert Ott akkor már folyt valami nagy Hajcihó, ez volt az, amire Bésszarion tulajdonképpen Figyelmeztetett, hogy a frissiben Fölfuttatott, újdonszerű Munkáskáder nem tűrheti ám a Link értelmiségnek azt a Részét, amely nem támogatja Hevesen, nem is tudni, mennyire Hevesen; – Csakhogy az a Hézag, hogy én nem tudok csak úgy Látatlanból támogatni – szóltam ekkor, bizonyára Vesztemre, mert ha már kimondtam, úgy is éreztem, hogy ehhez tartanom Illene magamat.

Támogatni, ha-ha! Ez jobbra annyit tesz, hogy Megérezni a gondolatokat, mint a vakondot a levegőben, ahogy áskál, és Ennek engedelmeskedni; ám ha, teszem azt, nem Jön a Gondolat, menetrend szerint, ahogyan az ember várná, mert egyszerűen Nincs is, akkor Mi legyen a Teendő? (Mi a teendő? – vetette föl Lenin is, épp elbizonytalanodva, korábbi Alkalommal, de akkor sok volt az Áldozat. Most meg nagyjából Mindenki az.) Ha egy ilyen Vakondot én egyszer, csak Egyetlenegyszer elcsípnék! Gyönyörű Trófea lenne! És azután már csupán a Járását kellene követnem a levegőben, szinte mindent Készen kapnék! De hogyan kövessék akármit, ami egyszerűen Nincs!? Nincs és Nincs!

Tehát itt tartottam ezzel a Gondolattal, Viaskodtam hosszan a Semmivel, mint valami Találós Kérdés eszméjével, kontemplatív hajlamaim hatásugarán Túl is, és sehogyan sem következett a Megoldás, nem Következett Semmitlen Semmi.

(Folytatjuk)